

กรอบความคิดการพัฒนานักศึกษา

Conceptual Framework

อ. ชฎาพร จินชานา

วันที่ 8 – 9 ธันวาคม 2551 ดิฉันมีโอกาสได้เข้าร่วม

ประชุมสัมมนาบุคลากรด้านกิจการนักศึกษา วิทยากรคือ ดร.จิรวัดน์ วีรังกร* ท่านนำเสนอแนวทางการพัฒนานักศึกษาตามแผนพัฒนาอุดมศึกษาว่า การพัฒนานักศึกษาต้องพัฒนารอบด้าน (The Whole Person) ได้แก่ทางกาย สังคม จิต และปัญญา ต้องมีการเรียนรู้ที่แท้จริง คือ ต้องเน้นไปเพื่อพัฒนาปัญญานักศึกษา โดยการทำให้อ่านและเข้าใจตนเอง และสถาบันต้องสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาเช่น สร้างโอกาสการเรียนรู้ข้ามศาสตร์แก่นักศึกษา การจัดการเรียนการสอนแบบ Case Study สร้างกิจกรรมให้ผู้เรียนสัมผัสกับชุมชน หรือบุคคล และส่งเสริมโอกาสการรวมตัวของนักศึกษาเพื่อทำกิจกรรมตามความสนใจ

ดร.จิรวัดน์ วีรังกร ได้ให้แนวคิดการพัฒนานักศึกษาตามฐานชั้นปี (year - based) ดังนี้

นักศึกษาชั้นปีที่ 1 : พัฒนาจากนักเรียนสู่ความเป็นนิสิตนักศึกษา โดยเน้นทักษะการเรียนรู้ (mind map การอ่านเร็ว จับประเด็น) ทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตทางการศึกษา คือ การวางแผนชีวิต การบริหารเวลา การมีวินัยในตนเอง และเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่น และต้องมีคุณธรรมในเรื่องความซื่อสัตย์

นักศึกษาชั้นปีที่ 2 : ก้าวเข้าสู่วิชาชีพ โดยเน้น ทักษะการเรียนรู้ด้านวิชาชีพ (คิดอย่างมีระบบ รู้จักคิดวิเคราะห์) กิจกรรมเสริมทักษะชีวิต ได้แก่ การมีมนุษยสัมพันธ์ EQ การสร้างความมั่นใจในตัวเอง การพัฒนาบุคลิกภาพ และมีความรับผิดชอบ

นักศึกษาชั้นปีที่ 3 : ก้าวสู่คุณลักษณะทางวิชาชีพ โดยเน้นคุณลักษณะการเป็นผู้นำ เรียนรู้จรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีวิสัยทัศน์บนเส้นทางวิชาชีพ และต้องเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านการคิดเพื่ออนาคต

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 : ก้าวสู่ความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ โดยเน้นประสบการณ์วิชาชีพ (ตามแต่ละสาขา) สร้างอุดมการณ์ชีวิตเพื่อเตรียมตัวสู่โลกอนาคต และมีคุณธรรมเรื่องความกตัญญูกตเวที

กลไกการพัฒนานักศึกษาสู่บัณฑิตที่พึงประสงค์ ได้แก่ หลักสูตรและการเรียนการสอนในชั้นเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา หน่วยงานสนับสนุนทางวิชาการและกิจการนักศึกษารวมถึงสภาพแวดล้อม

จากแนวคิดดังกล่าวส่งผลให้ทางสถาบันต้องมีการเร่งดำเนินการหลายด้าน เช่น การปรับปรุงหลักสูตร การส่งเสริมกิจกรรม ส่วนอาจารย์ผู้สอนต้องพัฒนาตนเองและเข้าใจผู้เรียนเพื่อร่วมกันพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาสู่ความเป็นบัณฑิตของสังคมและประเทศชาติต่อไป

---

* ประธานคณะกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาเขตภาคกลางเพื่อพัฒนาบัณฑิตอุดมคติ และดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์